

Øystein Olsens innledning til finanskomiteen 17. april

Takk til komiteens leder, og takk for at Norges Bank også i år får anledning til å gjøre rede for vår forvaltning av Statens pensjonsfond utland (SPU), i forbindelse med behandlingen av stortingsmeldingen.

Som investor skiller Statens pensjonsfond utland seg fra de fleste andre. Fondet er ikke avhengig av å låne for å investere og det er ingen kortsiktige krav til likviditet. Vi er i stand til å forvalte fondet med et langsiktig perspektiv – til å ha is i magen i perioder med stor usikkerhet. Samtidig har Statens pensjonsfond utland vokst kraftig. Størrelsen betyr at vi kan utnytte investeringsmuligheter over hele verden, i flere aktivaklasser.

Figur 1: Åpenhet

Norges Bank fastholder ambisjonen om å utvise stor åpenhet, også når det gjelder forvaltningen av fondet.

Hovedstyrets mandat til lederen av Norges Bank Investment Management – NBIM – er revidert og offentliggjort i 2011. Det samme er dokumenter som beskriver risikostyring, eierskapsutøvelse, organisasjon, ledelse og godtgjøring. NBIM har publisert prinsipper og retningslinjer for alle viktige deler av sin virksomhet.

I rapporten for 2011 rapporteres regnskapet for første gang fullt ut etter den internasjonale standarden IFRS. Dette sikrer at fondets regnskapsregler følger beste internasjonale praksis, blant annet er noteopplysningene betydelig utvidet.

Figur 2: Kostnader

Norges Bank har realisert stordriftsfordeler i forvaltningen de siste årene. I denne perioden er aksjeandelen i fondet økt. Vi investerer mer i mindre markeder, i små selskaper og nå også i eiendom. Likevel har forvaltningskostnadene som andel av fondet falt.

Figur 3: Råd om investeringsstrategi

En av Norges Banks viktige oppgaver i forvaltningen av fondet er å gi råd om investeringsstrategien.

Forvaltningen må tilpasses rammebetingelsene. Verdens økonomiske geografi er i endring. Mens veksten i de tradisjonelle industrilandene har vært svak og avtakende, har det lenge vært god vekst i Latin-Amerika og Asia.

Det siste året har vi gitt departementet råd om hvordan fondets aksje- og renteinvesteringer bør fordeles mellom land og regioner. Vi mener at globale vekter etter selskapenes markedsverdi bør være utgangspunktet for aksjeinvesteringene. For investeringer i statsobligasjoner har vi anbefalt at valutaforordelingen bestemmes ut fra størrelsen på landenes økonomi. Endringen medfører blant annet at andelen europeiske obligasjoner vil bli redusert over tid.

Studier Norges Bank har gjort viser at en systematisk tilbakeføring av aksjeandelen til den strategiske vekten – såkalt rebalansering – har vært en lønnsom strategi. Rebalanseringen bør videreføres, gjennom en offentlig fastsatt regel.

La meg nå gi ordet til NBIMs leder, Yngve Slyngstad, som også vil utdype bankens forslag til endringer i fondets investeringsstrategi.